

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ระยะดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายหรือรองหัวหน้าฝ่ายโรงเรียนละ 4 คน และครูผู้สอนโรงเรียนละ 2 คน รวมเป็น 6 คนจากทั้งหมด 113 โรงเรียนรวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 678 คน ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถามและส่งคืนจำนวน 649 คน คิดเป็นร้อยละ 95.7 และไม่ส่งคืน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรหัวหน้าฝ่าย รองหัวหน้าฝ่าย และครูผู้สอน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 113 โรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	203	31.3
หญิง	446	68.7
รวม	649	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	293	45.1
ระหว่าง 30 – 40 ปี	247	38.1
ระหว่าง 41 – 50 ปี	77	11.9
ระหว่าง 51 – 60 ปี	24	3.7
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	8	1.2
รวม	649	100
3. ระดับการศึกษาศาสนา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	369	56.9
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	265	40.8
ปริญญาโท	12	1.8
ปริญญาเอก	3	0.5
รวม	649	100
4. ระดับการศึกษามัธยมศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	140	21.6
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	480	74.0
ปริญญาโท	27	4.2
ปริญญาเอก	2	0.3
รวม	649	100

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรหัวหน้าฝ่าย รองหัวหน้าฝ่าย และครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 113 โรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 บุคลากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 อายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 บุคลากรหัวหน้าฝ่าย รองหัวหน้าฝ่าย และครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีระดับการศึกษาด้านศาสนาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 369 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 ระดับปริญญาโท มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 และระดับปริญญาเอก มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาด้านสามัญในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวน 480 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 ระดับปริญญาโท มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และระดับปริญญาเอก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

2) ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของตัวแปรคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังแสดงในตารางที่ 5 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของตัวแปรคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปฏิบัติ
1	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการยึดหลักหุกุม (นิติศาสตร์) อิสลามเป็นหลักการประกอบการพิจารณาตัดสินใจ	3.92	0.793	มาก
2	ผู้บริหารมีความพยายามที่จะอิสลาห์ (ปฏิรูป) ยุทธวิธีการทำงานแบบวัฒนธรรมเดิมๆ ที่ไม่เหมาะสมให้หมดไป	3.79	0.782	มาก
3	ผู้บริหารกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการจะทำให้สำเร็จด้วยความเอาใจจริงเอาใจ	3.93	0.767	มาก
4	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีนิสัยซื่อสัตย์ (สัจจะ) พูดจริงทำจริง และรักษาสัญญา	3.82	0.878	มาก
5	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.90	0.782	มาก
6	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงข้อคิดเห็นต่อปัญหาโต้แย้งที่เกิดขึ้น	3.84	0.837	มาก
7	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีอุดมการณ์การอิสลามในการทำงาน	3.93	0.824	มาก
8	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความเรียบง่ายหรือสมถะแต่เป็นคนทันสมัย	3.87	0.771	มาก
9	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีบุคลิกภาพที่เป็นธรรมชาติไม่เสแสร้ง	3.88	0.814	มาก
10	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีบุคลิกสุ่มมีสติและมีสมาธิแม้ในยามเกิดวิกฤต	3.88	0.813	มาก
11	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน	3.92	0.796	มาก
12	ผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติตามคำสอนอิสลาม	4.10	0.761	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปฏิบัติ
13	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการใช้หลักการอิสลามในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน	3.88	0.803	มาก
14	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการใช้หลักซุนนะฮ์ (แบบอย่าง) ของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นแนวทางการทำงาน	3.90	0.809	มาก
15	ผู้บริหารทุ่มเทการทำงานถึงแม้หลังผู้คน	3.93	0.791	มาก
16	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความมีอามานะฮ์ (รับผิดชอบ) ต่อหน้าที่ในฐานะผู้นำองค์กร	3.96	0.800	มาก
17	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการรักษาอามานะฮ์ (ความรับผิดชอบ) ต่อหน้าที่อันพึงมีต่อผู้ร่วมงาน	3.93	0.759	มาก
18	ผู้บริหารแสดงความไว้วางใจ เชื่อมั่นว่าผู้ร่วมงานจะทำงานได้สำเร็จ	3.92	0.748	มาก
19	ผู้บริหารทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกเต็มใจในการทำงานร่วมกัน	3.87	0.836	มาก
20	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและรับผิดชอบตำแหน่งที่สูงขึ้น	3.84	0.873	มาก
21	ผู้บริหารให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงานเป็นประชาธิปไตยโดยให้เป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุด	3.84	0.823	มาก
22	ผู้บริหารแสดงการคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ของงานในระดับสูง	3.94	0.760	มาก
23	ผู้บริหารทุ่มเทการทำงานแม้นอกเวลาทำงาน	3.89	0.817	มาก
24	ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.95	0.793	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
25	ผู้บริหารมีความจริงใจในการพูดคุยปลุกเร้าสร้างกำลังใจให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยความรับผิดชอบทุ่มเทจริงจัง	3.89	0.793	มาก
26	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นอุสวาทูลหาสาณะศ (แบบอย่างที่ดี) ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทั่วไปอย่างเคร่งครัด เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน	3.86	0.818	มาก
27	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดบาซีเราะห์ (วิสัยทัศน์) ยังผู้ร่วมงาน	3.82	0.778	มาก
28	ผู้บริหารคะฮ์วะฮ์ (เชิญชวน) โน้มน้าวโดยสอดคล้องคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาการทำงานและส่วนตัว	3.82	0.807	มาก
29	ผู้บริหารเป็นผู้คอยให้การนาซีฮ์ด (ตักเตือน) เพื่อให้เกิดความเลื่อมใสเกี่ยวกับคำสอนอิสลาม	3.87	0.841	มาก
30	ผู้บริหารแสดงออกการดะบลิหม์ (เผยแผ่) คำสอนอิสลามเกี่ยวกับเป้าหมายของการทำงานตามมโนทัศน์อิสลาม	3.78	0.858	มาก
31	ผู้บริหารพยายามพูดคุยเกี่ยวกับการดะบลิหม์ (เผยแผ่) คำสอนอิสลามว่าเป็นภารกิจจำเป็นของมุสลิมทุกคน	3.83	0.821	มาก
32	ผู้บริหารแสดงเราะห์ยูน (ความคิดเห็น) เกี่ยวกับการทำงานที่ยึดมั่นต่อศาสนบัญญัติและคำสอนอิสลาม	3.85	0.800	มาก
33	ผู้บริหารพูดเพื่อทำการอิฮฺร (คลจิ) โดยใช้คำสอนอิสลาม กระตุ้นกำลังใจในการทำงาน	3.77	0.828	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
34	ผู้บริหารแสดงเป็นแบบอย่างโดยเป็นผู้ริเริ่มในการทำความคิด	3.84	0.770	มาก
35	ผู้บริหารสร้างค่านิยมในการทำงานโดยเรียกร้องให้ผู้ร่วมงานมีความ <i>ดัจญียะฮ์</i> (เสียสละ)	3.92	0.810	มาก
36	ผู้บริหารสร้างการสื่อสารแบบเปิดและให้กำลังใจผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง	3.84	0.818	มาก
37	ผู้บริหารทำการ <i>นาซีฮะฮ์</i> (แนะนำตักเตือน) ที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล	3.86	0.826	มาก
38	ผู้บริหารพูดจาโน้มน้าวใจให้ผู้ร่วมงานตระหนักเกี่ยวกับการ <i>อิดาอะฮ์</i> (ภักดี) ต่อพระองค์อัลลอฮ์อย่างเคร่งครัด	3.86	0.833	มาก
39	ผู้บริหารพูดคุยปลุกเร้ากำลังใจให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยความทุ่มเทจริงจังเพื่ออัลลอฮ์	3.90	0.846	มาก
40	ผู้บริหารแสดงให้เห็นภาพอนาคตอย่างชัดเจน	3.84	0.743	มาก
41	ผู้บริหารมี <i>ฟาฎอนะฮ์</i> (ความฉลาด) และ <i>ออลิม</i> (มีความรู้) ที่สามารถจะแก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ได้	3.90	0.799	มาก
42	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารโดยให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของงาน และให้ความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงานอย่างสมดุล	3.88	0.742	มาก
43	ผู้บริหารมีความรู้และเข้าใจจุดประสงค์ปลายทางของการศึกษาตามหลักการอิสลามคือการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่ศรัทธา ขำเกรงต่ออัลลอฮ์ และใช้ชีวิตบนโลกนี้ได้อย่างมีความสุข	3.91	0.766	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
44	ผู้บริหารส่งเสริมและให้คำแนะนำให้บุคลากรแสดงผลวิชาการในระดับต่างๆ	3.82	0.794	มาก
45	ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้คณะครูส่งผลวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอน	3.86	0.789	มาก
46	ผู้บริหารใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นสติปัญญา และนำไปสู่การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	3.80	0.799	มาก
47	ผู้บริหารจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงาน	3.72	0.906	มาก
48	ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการคิด แก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นแล้วด้วยวิธีการใหม่ๆ	3.81	0.862	มาก
49	ผู้บริหารทราบถึงปัญหาที่หน่วยงานกำลังประสบอยู่ และแจ้งให้บุคลากรแต่ละฝ่ายเร่งใช้ความคิดในการแก้ปัญหา	3.80	0.846	มาก
50	ผู้บริหารจัดการคัดสรร (อบรม) ทีมงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้	3.77	0.903	มาก
51	ผู้บริหารให้มีการสร้างทีมงานเพื่อทดแทนผู้ร่วมงานคนอื่น	3.73	0.886	มาก
52	ผู้บริหารพุดคุยวิธีการทำงานที่ท้าทาย สติปัญญาของผู้ร่วมงาน	3.77	0.808	มาก
53	ผู้บริหารและผู้ร่วมงานร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.80	0.785	มาก
54	ผู้บริหารมีการดัดดัดมินูทอ (ให้คำปรึกษา) แก่บุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ	3.78	0.869	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
55	ผู้บริหารพยายามใช้ความสามารถของ ผู้ร่วมงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด	3.87	0.774	มาก
56	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีอัตตัมมียะฮ์ อัยยาดียะฮ์ (การพัฒนาตนเอง)	3.87	0.818	มาก
57	ผู้บริหารร่วมกับคณะครูใช้วิธีการคิดแบบ แก้ปัญหของโรงเรียน	3.84	0.809	มาก
58	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีทักษะ และ ความรู้การบริหารการศึกษาตามหลักการ อิสลาม	3.84	0.778	มาก
59	ผู้บริหารเป็นผู้มีศัลลาห์ (ปฏิรูป) แนวคิด วิธีการ ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการ การบริหารงาน	3.82	0.808	มาก
60	ผู้บริหารพุดคุยกระตุ้นกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ให้เกิดความกระชุ่มกระชวยในการทำงาน	3.83	0.797	มาก
61	ผู้บริหารแบ่งงานให้ทุกคนทำตามความ ถนัดของแต่ละบุคคล	3.77	0.831	มาก
62	ผู้บริหารพัฒนาตนด้านความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้ พัฒนาการบริหารอยู่เสมอ	3.84	0.777	มาก
63	ผู้บริหารมีไหวพริบและคล่องแคล่ว	3.86	0.795	มาก
64	ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีแนวคิดแบบวาฮา ดียะฮ์ (ทางสายกลาง) เกี่ยวกับหลักอากีดะฮ์ (ศรัทธา) ที่สอดคล้องกับอัล-กูรออัน และอัล- ฮาดิษ	3.94	0.798	มาก
65	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีความเชื่อมั่น ต่อเป้าหมายการดำเนินชีวิตเพื่อโลกอาคิ เราะห์ (โลกหน้า)	4.01	0.819	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
66	ผู้บริหารยึดหลักอากิเคะฮะ (ศรัทธา) ตามลัทธิอะฮ์ลิสซุนนะฮ์วัลยามาอะห์	4.01	0.820	มาก
67	ผู้บริหารแสดงออกถึงการเป็นผู้มีแนวคิดเชิงฟิกรียะฮ์ (อุดมการณ์)	3.88	0.791	มาก
68	ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีวิถีคิดเชิงบูรณาการชีวิตการเป็นอยู่กับหลักอิหม่าน (ศรัทธา)	3.94	0.801	มาก
69	ผู้บริหารทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกผูกพันอยู่กับฮาดิฟ (เป้าหมาย) และฆอยะฮ์ (วัตถุประสงค์) ของการจัดการศึกษาตามหลักการอิสลาม	3.91	0.764	มาก
70	ผู้บริหารพยายามพุดคุยให้ผู้ร่วมงานทำงานโดยมีเจตนารมณ์เพื่ออัลลอฮ์	3.98	0.779	มาก
71	ผู้บริหารกระตุ้นครูทุกคนให้ทำงานเพื่อมุ่งสู่ฮาดิฟ (เป้าหมาย) เดียวกัน	3.95	0.758	มาก
72	ผู้บริหารแสดงให้เห็นว่าการทำงานโดยคำนึงถึงความสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่ได้วางไว้	3.96	0.763	มาก
73	ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการกำหนดฮาดิฟ (เป้าหมาย) ที่ชัดเจนในการทำงาน	3.91	0.808	มาก
74	โรงเรียนมีหลักสูตรของการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ปลายทาง เพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ศรัทธา ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ซะบี และใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้	4.00	0.792	มาก
75	ผู้บริหารมีการพุดคุยเกี่ยวกับหลักอากิเคะฮะ (ศรัทธา) ที่ถูกต้องแก่ผู้ร่วมงานตามโอกาสที่เหมาะสม	3.92	0.820	มาก
76	ผู้บริหารมีการพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน	3.94	0.774	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
77	ผู้บริหารร่วมกับคณะครูทำการดักยืม (ประเมิน) ความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามเป้าหมายของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.93	0.778	มาก
78	ผู้บริหารร่วมกับคณะครูร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายโรงเรียน	3.85	0.798	มาก
79	ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่ทำให้มั่นใจว่า มีความบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์	4.00	0.779	มาก
80	ผู้บริหารใช้การประชุมเพื่อระดมความคิดในการทำงานขึ้นบ่อยครั้ง	3.94	0.807	มาก
81	ผู้บริหารให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียน	3.88	0.823	มาก
82	ผู้บริหารให้มีการชูรอ (ปรึกษาหารือ) เพื่อทำการแก้ปัญหของการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นบ่อยครั้ง	3.92	0.817	มาก
83	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเพื่อตัดสินใจ (วางแผน) จัดการหลักสูตรภายในสถานศึกษา	3.86	0.796	มาก
84	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมแสดงเรอะฮ์ยูน (ความคิดเห็น) และตัดสินใจในการหาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.92	0.758	มาก
85	ผู้บริหารขอชูรอ (ปรึกษาหารือ) ในเรื่องที่ไม่ขัดต่อคำสอนอิสลาม	3.91	0.806	มาก
86	ผู้บริหารใช้วิธีชูรอ (ปรึกษาหารือ) แบบท่านนบี เช่น ถามความคิดเห็นจากคนที่อยู่ทางขวามือไปทางซ้ายมือ	3.86	0.861	มาก
87	ผู้บริหารขอชูรอ (ปรึกษาหารือ) ถึงแม้ในเรื่องที่เล็กน้อย	3.81	0.849	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปฏิบัติ
88	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการทำธุรอ (ปรึกษาหารือ) เพื่อแสวงหาความโปร่งปราน จากอัลลอฮ์ ซ็ว เท่านั้น	3.86	0.845	มาก
89	ผู้บริหารอธิบายให้เห็นถึงความสำคัญของ การธุรอ (ปรึกษาหารือ) ตามหลักการอิสลาม	3.86	0.802	มาก
90	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มค่าตอบแทน ที่เหมาะสมตามผลงานของแต่ละคน	3.72	0.924	มาก
91	ผู้บริหารแสดงถึงการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อ ตัดสินใจความขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน	3.79	0.794	มาก
92	ผู้บริหารแสดงถึงการให้ค่าตอบแทนที่ เหมาะสมกับระดับความยากง่ายของงานที่ ผู้ร่วมงานรับผิดชอบ	3.71	0.923	มาก
93	ผู้บริหารแบ่งหน้าที่ให้ผู้ร่วมงานรับผิดชอบ ตามความถนัดและตามความรู้ความสามารถ ของแต่ละคน	3.78	0.824	มาก
94	ผู้บริหารรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกคนทุกฝ่าย อย่างทั่วถึง	3.76	0.880	มาก
95	ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุก สถานการณ์	3.87	0.854	มาก
96	ผู้บริหารแสดงความเป็นกันเองและถ่อมตน ในการปฏิสัมพันธ์ต่อผู้ร่วมงาน	3.87	0.831	มาก
97	ผู้บริหารมีพฤติกรรมเป็นผู้ให้เกียรติต่อ ผู้ร่วมงาน	3.93	0.805	มาก
98	ผู้บริหารรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของ ผู้ร่วมงานด้วยความตั้งใจ	3.91	0.835	มาก
99	ผู้บริหารเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน	3.95	0.828	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปฏิบัติ
100	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความสุขุมทางอารมณ์ในการพูดจาโต้แย้ง	3.85	0.776	มาก
101	ผู้บริหารมีความเสมอต้นเสมอปลายในด้านมารยาทดี	3.85	0.805	มาก
102	ผู้บริหารมีท่าทีการแสดงออกที่นุ่มนวลมั่นคง	3.87	0.820	มาก
103	ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ไม่เป็นหน้าเมือเดินผ่านผู้คน	3.86	0.796	มาก
104	ผู้บริหารมีความสุภาพเหมาะสมในการใช้สายตาคู่ผู้ร่วมงาน	3.89	0.845	มาก
105	ผู้บริหารมีบุคลิกน่ายกย่องนับถือ	3.87	0.819	มาก
106	ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง	4.01	0.752	มาก
107	ผู้บริหารเป็นผู้ไม่สูบบุหรี่ และสิ่งเสพติด	4.08	0.886	มาก
108	ผู้บริหารเป็นผู้รักษา ดูแลความสะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกายอยู่เสมอ	4.18	0.760	มาก
109	ผู้บริหารเป็นผู้ไม่มีโรคประจำตัวที่ร้ายแรง	4.00	0.815	มาก
110	ผู้บริหารเป็นคนชอบออกกำลังกาย และดูแลสุขภาพอยู่เสมอ	3.85	0.814	มาก
111	ผู้บริหารเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมต่อกาลเทศะ	4.10	0.749	มาก
112	ผู้บริหารเป็นผู้มีความอดทนในการทำงาน	4.09	0.761	มาก
113	ผู้บริหารมีสัดส่วนร่างกายสมส่วน และมีรูปร่างสง่าผ่าเผย	3.94	0.848	มาก
114	ผู้บริหารมีบุคลิกคล่องแคล่วว่องไว	3.93	0.829	มาก
115	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการควบคุมปริมาณอาหารการกินที่เหมาะสม	3.87	0.822	มาก
116	ผู้บริหารเป็นผู้มีอารมณ์สดชื่นแจ่มใส	3.95	0.880	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.88	0.804	มาก

จากตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.804) และเมื่อพิจารณารายตัวแปรพบว่า ทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก โดยตัวแปรที่มีระดับปฏิบัติเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามมากที่สุดคือ ผู้บริหารเป็นผู้รักษาดูแลความสะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกายอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.760) รองลงมาคือ ผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติตนตามคำสอนอิสลาม ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.761) และผู้บริหารเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมต่อกาลเทศะ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.749) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารแสดงถึงการให้คำตอบแทนที่เหมาะสมกับระดับความยากง่ายของงานที่ผู้ร่วมงานรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.923)

3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) มีขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ ประกอบด้วย (1) ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วย KMO and Barlett's Test (2) สกัดองค์ประกอบโดยพิจารณาค่าไอเกน (Eigen Value) ตั้งแต่ 1.00 ขึ้นไป (3) การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax Method) จากนั้นเลือกตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความอิสระจากกัน และตัวแปรแต่ละตัวจะต้องอยู่ในองค์ประกอบเดียวเท่านั้น ถ้าตัวแปรใดอยู่มากกว่าหนึ่งองค์ประกอบให้พิจารณาอยู่ในองค์ประกอบที่ตัวแปรนั้นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ถ้าตัวแปรใดอยู่มากกว่า 1 องค์ประกอบแต่มีค่าน้ำหนักใกล้เคียงกัน แสดงว่าตัวแปรนั้นไม่ชัดเจนต้องตัดออกจากทุกองค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป (4) ตั้งชื่อองค์ประกอบที่มีความหมายครอบคลุมตัวแปรทั้งหมดในองค์ประกอบนั้นมีรายละเอียดเป็นข้อๆ ดังนี้

3.1) ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วย KMO and Barlett's Test ดังตารางที่ 6 นี้

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมด้วย KMO and Barlett's Test

Kaiser-Meyer-olkin Measure of Sampling Adequacy		.985
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-square	69647.640
	Df	6670
	Sig	.000

จากตารางที่ 6 ข้างต้นแสดงค่าดัชนีเปรียบเทียบขนาดของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สังเกตได้กับขนาดของสหสัมพันธ์พาร์เซียร์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ (Kaiser-Mayer-Olkin Measure of Sampling Adequacy : KMO) เมื่อจัดความแปรปรวนของตัวแปรอื่นๆ ออกไปแล้วว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยที่ $0 < \text{KMO} < 1$ และโดยทั่วไปค่า KMO ไม่ควรต่ำกว่า 0.5 (Lerlinger, 1986 ; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540) กล่าวคือ ถ้าหากค่า KMO มีค่าน้อย (เข้าสู่ศูนย์) แสดงว่าเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบไม่เหมาะสมกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาเนื่องจากชุดตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อยข้อมูลจึงไม่เหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ แต่ถ้าค่า KMO มีค่ามาก (เข้าสู่หนึ่ง) แสดงว่าเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งจากการวิเคราะห์ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่า KMO มีค่าเท่ากับ .985 ซึ่งมากกว่า .50 และมีค่าใกล้เคียง 1.00 มาก

3.2) แสดงค่าสถิติทดสอบของบาร์ทเล็ต (Bartlett's Test of Sphericity) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานว่า เมตริกซ์ของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) หรือไม่ ซึ่งหากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นการยอมรับ H_0 แสดงว่าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันหรือความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของตัวแปรทั้งหมดของข้อมูลนั้น ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ สำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่าสถิติทดสอบของบาร์ทเล็ตอยู่ในระดับต่ำ (Sig = .0000) แสดงว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมที่จะใช้วิเคราะห์องค์ประกอบได้

4) ผลการสกัดองค์ประกอบโดยพิจารณาค่าไอเกน (Eigen Value) ตั้งแต่ 1.00

ขึ้นไป

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) โดยสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบเพื่อหาองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis : PCA) เพื่อลดจำนวนตัวแปรให้เหลือบางตัวที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) และค่าความแปรปรวนร่วมกัน (Communality) สูงและเป็นการหาจำนวนองค์ประกอบที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดได้ ในการสกัดองค์ประกอบได้ค่าไอเกน (Eigen value) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% Total of Variance) และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative %) ของแต่ละองค์ประกอบเรียงตามระดับค่าไอเกน ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 7 ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสม

องค์ประกอบ ที่	ค่าไอเกน	ร้อยละของความ แปรปรวน	ร้อยละของความ แปรปรวนสะสม
1	58.893	50.770	50.770
2	2.918	2.516	53.285
3	2.865	2.470	55.755
4	2.301	1.984	57.739
5	2.165	1.867	59.606
6	1.801	1.552	61.158
7	1.449	1.449	62.407
8	1.286	1.108	63.515
9	1.172	1.010	65.520
10	1.130	.975	65.500
11	1.101	.949	66.449
12	1.036	.893	67.343
13	1.008	.869	68.211

จากตารางที่ 7 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนตั้งแต่ 1.00 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 13 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่สามารถอธิบายความแปรปรวนได้มากที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 50.770 ส่วนองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความแปรปรวนได้น้อยที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 13 คิดเป็นร้อยละ .869 ส่วนค่าร้อยละของค่าความแปรปรวนสะสมของทั้ง 13

องค์ประกอบสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนรวมได้ คิดเป็นร้อยละ 68.211 จากการพิจารณา
ค่าไอเกนที่ปรากฏค่ามากกว่า 1 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมที่ปรากฏค่าไม่ต่ำกว่า 60.00
จึงมีความเหมาะสมต่อการดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบในขั้นตอนต่อไป (Hair et al., 1998)

ตัวแปรและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบแสดงผลได้ดังตารางที่ 8 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 8 แสดงตัวแปรและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร

	ตัวแปร	องค์ประกอบ						
		1	2	3	4	5	6	7
52.	ผู้บริหารพุดคุยวิธีทำงานที่ท้าทาย สติปัญญาของผู้ร่วมงาน	.623						
47.	ผู้บริหารจัดให้ศึกษาดูงานนอก สถานที่เพื่อพัฒนาศักยภาพของ ผู้ร่วมงาน	.606						
53.	ผู้บริหารและผู้ร่วมงานร่วมกันแก้ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	.602						
68.	ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ เชิงบูรณาการชีวิตการเป็นอยู่กับ หลักอิหม่าน (ศรัทธา)		.657					
67.	ผู้บริหารแสดงออกถึงการเป็นผู้มี แนวคิดเชิงฟิกรียะฮ์ (อุดมการณ์)		.630					
66.	ผู้บริหารยึดหลักอากิดะฮ์ (ศรัทธา) ตามลัทธิอะฮ์ลิสซุนนะฮ์วัล ยามอะห์		.624					
75.	ผู้บริหารมีการพุดคุยเกี่ยวกับหลัก อากิดะฮ์ (ศรัทธา) ที่ถูกต้องแก่ผู้ ร่วมงานตามโอกาสที่เหมาะสม		.620					
69.	ผู้บริหารทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึก ผูกพันอยู่กับฮาดัฟ (เป้าหมาย)		.601					

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	ตัวแปร	องค์ประกอบ						
		1	2	3	4	5	6	7
	และฆอยะฮ์ (วัดอุประสงค์) ของ การจัดการศึกษาตามหลักการ อิสลาม							
74.	โรงเรียนมีหลักสูตรของการเรียน รู้ที่มีจุดประสงค์ปลายทาง เพื่อ สร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ ศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ ซะ และใช้ชีวิตอย่างมีความสุขตาม ที่ได้วางไว้		.601					
4.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีนิสัย ศรัทธา (สัจจะ) พุคจริงทำจริง และ รักษาสัญญา			.634				
12.	ผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติตนตามคำ สอนอิสลาม			.628				
13.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการใช้ หลักการอิสลามในการพิจารณา ตัดสินเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่าง ผู้ร่วมงาน			.620				
6.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีจุด ยืนที่ชัดเจนในการแสดงข้อคิดเห็น ต่อปัญหาโต้แย้งที่เกิดขึ้น			.618				
103.	ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ไม่เมินหน้า เมื่อเดินผ่านผู้คน				.622			
95.	ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ ได้ในทุกสถานการณ์				.601			
98.	ผู้บริหารรับฟังเรื่องราวและความคิด				.600			

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	ตัวแปร	องค์ประกอบ						
		1	2	3	4	5	6	7
	เห็นของผู้ร่วมงานด้วยความตั้งใจ							
30.	ผู้บริหารแสดงออกการดัดลิ้ม (เผยแผ่) คำสอนอิสลามเกี่ยวกับ เป้าหมายของการทำงานตาม มโนทัศน์อิสลาม					.674		
29.	ผู้บริหารเป็นผู้คอยให้การนาศีธด (ตักเตือน) เพื่อให้เกิดความเลื่อม ใสเกี่ยวกับคำสอนอิสลาม					.649		
32.	ผู้บริหารแสดงเราะหฺยูน (ความ คิดเห็น) เกี่ยวกับการทำงานที่ยึด มั่นต่อศาสนบัญญัติเป็นภารกิจจำ เป็นของมุสลิมทุกคน					.618		
31.	ผู้บริหารพยายามพุดคุยเกี่ยวกับการ ดัดลิ้ม (เผยแผ่) คำสอนอิสลามว่า เป็นภารกิจจำเป็นของมุสลิมทุกคน					.617		
28.	ผู้บริหารคะหฺวะธฺ (เชิญชวน) โน้มน้าว โดยสอดแทรกคำสอนอิสลามใน การแก้ปัญหการทำงาน และส่วนตัว					.602		
108.	ผู้บริหารเป็นผู้รักษา ดูแลความ สะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกาย อยู่เสมอ					.736		
107.	ผู้บริหารเป็นผู้ไม่สูบบุหรี่ และสิ่ง เสพติด					.685		
109.	ผู้บริหารเป็นผู้ไม่มีโรคประจำตัว ที่ร้ายแรง					.679		
111.	ผู้บริหารเป็นผู้แต่งกายสุภาพ					.646		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	ตัวแปร	องค์ประกอบ						
		1	2	3	4	5	6	7
	เรียบร้อย							
87.	ผู้บริหารขอชุรอ (ปรึกษาหารือ) ถึงแม่ในเรื่องที่เล็กน้อย							.667
88.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการทำชุรอ (ปรึกษาหารือ) เพื่อแสวงหาความโปร่งปรานจากอัลลอฮ์ ^ﷻ เท่านั้น							.630
86.	ผู้บริหารใช้วิธีชุรอ (ปรึกษาหารือ) แบบทำนบิ เช่น ถามความคิดเห็นจากคนที่อยู่ทางขวามือไปทางซ้ายมือ							.613

จากตารางที่ 8 ผู้วิจัยทำการหมุนแกนอโรคอนอลด้วยวิธีวารีแมกซ์ในครั้งที่ 1 พบว่ามีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 78 ตัวแปร พบอยู่ใน 8 องค์ประกอบ พบว่ามีตัวแปรที่ซ้ำกันสองครั้ง ได้แก่ ตัวแปรที่ 32 ผู้บริหารแสดงระหัยุน (ความคิดเห็น) เกี่ยวกับการทำงานที่ซัดมันต่อศาสนบัญญัติเป็นภารกิจจำเป็นของมุสลิมทุกคน จึงได้ยุบรวมเข้าด้วยกันเป็นหนึ่งตัวแปร และพบว่ามีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันระหว่างองค์ประกอบที่ 4 กับตัวแปรขององค์ประกอบที่ 8 จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 115 ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการควบคุมปริมาณอาหารการกินที่เหมาะสม ตัวแปรที่ 113 ผู้บริหารมีส่วนร่วมร่างกายสมส่วนและมีรูปร่างสง่าผ่าเผย ตัวแปรที่ 114 ผู้บริหารมีบุคลิกคล่องแคล่วว่องไว และตัวแปรที่ 110 ผู้บริหารเป็นคนชอบออกกำลังกายดูแลสุขภาพเสมอ จากนั้นผู้วิจัยทำการหมุนแกนอโรคอนอลด้วยวิธีวารีแมกซ์ในครั้งที่ 2 พบว่ามีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 77 ตัวแปร พบอยู่ใน 8 องค์ประกอบ และพบว่ามีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันระหว่างองค์ประกอบที่ 4 กับตัวแปรขององค์ประกอบที่ 8 จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่

ตัวแปรที่ 115 ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการควบคุมปริมาณอาหารการกินที่เหมาะสม ตัวแปรที่ 113 ผู้บริหารมีสัดส่วนร่างกายสมส่วนและมีรูปร่างสง่าผ่าเผย ตัวแปรที่ 114 ผู้บริหารมีบุคลิกคล่องแคล่ว ว่องไว และตัวแปรที่ 110 ผู้บริหารเป็นคนชอบออกกำลังกายดูแลสุขภาพเสมอ จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนออกซิเจนอลด้วยวิธีวาริแมกซ์เป็นครั้งที่ 3 โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบใหม่เป็นขั้นต่ำตั้งแต่ .60 ขึ้นไป พบว่ามีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .60 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 28 ตัวแปร พบอยู่ใน 7 องค์ประกอบ ดังแสดงในตารางข้างต้นนี้

จากนั้นผู้วิจัยนำองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบมาตั้งชื่อองค์ประกอบให้มีความหมายครอบคลุมตัวแปรทั้งหมดในแต่ละองค์ประกอบนั้นๆ ดังแสดงในตารางชื่อองค์ประกอบและจำนวนตัวแปรข้างล่างนี้

ตารางที่ 9 แสดงชื่อองค์ประกอบ และจำนวนตัวแปร

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร
1	ด้านความรู้ และทักษะการบริหาร (Fathanah)	3
2	ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้องและบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ (Aqidah Salimah)	6
3	ด้านความจริงและเป็นที่ยอมรับ (Siddiq & Amanah)	4
4	ด้านมารยาททางสังคม (Akhlaqul Karimah)	3
5	ด้านการเผยแผ่ และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh)	5
6	ด้านกายภาพและสุขภาพ (Jasadiyah & Jismiyah)	4
7	ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura)	3

รายละเอียดตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบเรียงตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังตารางแสดงข้างล่างนี้

ตารางที่ 10 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 1 ด้านความรู้ และทักษะการบริหาร (Fathanah)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
52.	ผู้บริหารพหุคุณวิธีทำงานที่ทำทาสติปัญญาของผู้ร่วมงาน	.623
47.	ผู้บริหารจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงาน	.606
53.	ผู้บริหารและผู้ร่วมงานร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	.602
	ค่าไอเกน	58.893
	ร้อยละของความแปรปรวน	50.770
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	50.770

จากตารางที่ 10 พบว่าองค์ประกอบที่ 1 ด้านความรู้ และทักษะการบริหาร มี 3 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .602 - .623 โดยมีตัวแปรผู้บริหารพหุคุณวิธีทำงานที่ทำทาสติปัญญาของผู้ร่วมงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.623) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงาน (.606) ส่วนตัวแปรผู้บริหารและผู้ร่วมงานร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.602) โดยมีค่าไอเกนเท่ากับ 58.893 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 50.770 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 50.770

ตารางที่ 11 คำนำน้าหนักองค์ประกอบ คำไอเคน คำร้อยละของความแปรปรวน และคำร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 2 ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้องและบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ (Aqidah Salamah)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
68.	ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีวิถีคิดเชิงบูรณาการชีวิตการเป็นอยู่กับหลักอิหม่าน (ศรัทธา)	.657
67.	ผู้บริหารแสดงออกถึงการเป็นผู้มีแนวคิดเชิงฟิกรียะฮ์ (อุดมการณ์)	.630
66.	ผู้บริหารยึดหลักอากิดะฮ์ (ศรัทธา) ตามลัทธิอะฮ์ลิสซุนนะฮ์วัลยามาอะห์	.624
75.	ผู้บริหารมีการพูดคุยเกี่ยวกับหลักอากิดะฮ์ (ศรัทธา) ที่ถูกต้องแก่ผู้ร่วมงานตามโอกาสที่เหมาะสม	.620
74.	โรงเรียนมีหลักสูตรของการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ปลายทางเพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ และใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้	.601
69.	ผู้บริหารทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกผูกพันอยู่กับฮาดิฟ (เป้าหมาย) และมอยะฮ์ (วัตถุประสงค์) ของการจัดการศึกษาตามหลักการอิสลาม	.601
คำไอเคน		2.918
ร้อยละของความแปรปรวน		2.516
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		53.285

จากตารางที่ 11 พบว่าองค์ประกอบที่ 2 ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้องและบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ (Aqidah Salamah) มี 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .601 - .657 โดยมีตัวแปรผู้บริหารแสดงออกถึงการมีวิถีคิดเชิงบูรณาการชีวิตการเป็นอยู่กับหลักอิหม่าน (ศรัทธา) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.657) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารแสดงออกถึงการเป็นผู้มีแนวคิดเชิงฟิกรียะฮ์ (อุดมการณ์) (.630) ส่วนตัวแปรผู้บริหารโรงเรียนมีหลักสูตรของการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ปลายทางเพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ และใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้ กับตัวแปรผู้บริหารทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกผูกพันอยู่กับฮาดิฟ (เป้าหมาย) และมอยะฮ์ (วัตถุประสงค์) ของการจัดการศึกษาตามหลักการอิสลาม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.601)

โดยมีค่าไอเกนเท่ากับ 2.918 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.516 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 53.285

ตารางที่ 12 คำนำน้หนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 3 ด้านความซื่อจริงและเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
4.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีนัยสำคัญ (สัจจะ) พุดจริงทำจริง และรักษาสัญญา	.634
12.	ผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติตนตามคำสอนอิสลาม	.628
13.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการใช้หลักการอิสลามในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน	.620
6.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงข้อคิดเห็นต่อปัญหาโต้แย้งที่เกิดขึ้น	.618
ค่าไอเกน		2.865
ร้อยละของความแปรปรวน		2.470
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		55.755

จากตารางที่ 12 พบว่าองค์ประกอบที่ 3 ด้านความซื่อจริงและเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Aman) มี 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .618 - .634 โดยมีตัวแปรผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีนัยสำคัญ (สัจจะ) พุดจริงทำจริง และรักษาสัญญา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.634) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติตนตามคำสอนอิสลาม (.628) ส่วนตัวแปรผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงข้อคิดเห็นต่อปัญหาโต้แย้งที่เกิดขึ้น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.618) โดยมีค่าไอเกนเท่ากับ 2.865 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.470 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 55.755

ตารางที่ 13 คำนำน้หนักองค์ประกอบ ค่าไอเคน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 4 ในด้านมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
103.	ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ไม่เมินหน้าเมื่อเดินผ่านผู้คน	.622
95.	ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกสถานการณ์	.601
98.	ผู้บริหารรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยความตั้งใจ	.600
	ค่าไอเคน	2.301
	ร้อยละของความแปรปรวน	1.984
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	57.739

จากตารางที่ 13 พบว่าองค์ประกอบที่ 4 ด้านมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) มี 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .600 - .622 โดยมีตัวแปรผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ไม่เมินหน้าเมื่อเดินผ่านผู้คน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.622) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกสถานการณ์ (.601) ส่วนตัวแปรผู้บริหารรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยความตั้งใจ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.600) โดยมีค่าไอเคนเท่ากับ 2.301 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.984 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 57.739

ตารางที่ 14 คำนำน้าหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 5 ด้านการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
30.	ผู้บริหารแสดงออกการดัดลิม (เผยแผ่) คำสอนอิสลามเกี่ยวกับเป้าหมายของการทำงานตามมโนทัศน์อิสลาม	.674
29.	ผู้บริหารเป็นผู้คอยให้การนาศีฮัด (ตักเตือน) เพื่อให้เกิดความเลื่อมใสเกี่ยวกับคำสอนอิสลาม	.649
31.	ผู้บริหารพยายามพุดคุยเกี่ยวกับการดัดลิม (เผยแผ่) คำสอนอิสลามว่าเป็นภารกิจจำเป็นของมุสลิมทุกคน	.618
32.	ผู้บริหารแสดงระหะฮ์ยูน (ความคิดเห็น) เกี่ยวกับการทำงานที่ยึดมั่นต่อศาสนบัญญัติ และคำสอนอิสลาม	.617
28.	ผู้บริหารคะฮ์วะฮ์ (เชิญชวน) โน้มน้าวโดยสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาการทำงาน และส่วนตัว	.602
	ค่าไอเกน	2.161
	ร้อยละของความแปรปรวน	1.863
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	59.656

จากตารางที่ 14 พบว่าองค์ประกอบที่ 5 ด้านการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) มี 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .602 - .674 โดยมีตัวแปรผู้บริหารแสดงออกการดัดลิม (เผยแผ่) คำสอนอิสลามเกี่ยวกับเป้าหมายของการทำงานตามมโนทัศน์อิสลามมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.674) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้คอยให้การนาศีฮัด (ตักเตือน) เพื่อให้เกิดความเลื่อมใสเกี่ยวกับคำสอนอิสลาม (.649) ส่วนตัวแปรผู้บริหารคะฮ์วะฮ์ (เชิญชวน) โน้มน้าวโดยสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาการทำงาน และส่วนตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.602) โดยมีค่าไอเกนเท่ากับ 2.161 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.863 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 59.656

ตารางที่ 15 คำนำน้หนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 6 ด้านกายภาพและสุขภาพ (Jasadiyah & Jismiyah)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
108.	ผู้บริหารเป็นผู้รักษา ดูแลความสะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกาย อยู่เสมอ	.736
107.	ผู้บริหารเป็นผู้ไม่สูบบุหรี่ และสิ่งเสพติด	.685
109.	ผู้บริหารเป็นผู้ไม่มีโรคประจำตัวที่ร้ายแรง	.679
111.	ผู้บริหารเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมต่อกาลเทศะ	.646
	ค่าไอเกน	1.797
	ร้อยละของความแปรปรวน	1.549
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	61.205

จากตารางที่ 15 พบว่าองค์ประกอบที่ 6 ด้านกายภาพและสุขภาพ (Jasadiyah & Jismiyah) มี 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .646 - .736 โดยมีตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้รักษา ดูแลความสะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกายอยู่เสมอ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.736) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้ไม่สูบบุหรี่ และสิ่งเสพติด (.685) ส่วนตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมต่อกาลเทศะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.646) โดยมีค่าไอเกนเท่ากับ 1.797 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.549 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 61.205

ตารางที่ 16 คำนำน้หนักองค์ประกอบ ค่าไอเคน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่ 7 ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura)

		ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ	ตัวแปร	
87.	ผู้บริหารขอชุรอ (ปรึกษาหารือ) ถึงแม้ในเรื่องที่เล็กน้อย	.667
88.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการทำชุรอ (ปรึกษาหารือ) เพื่อแสวงหา ความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น	.630
86.	ผู้บริหารใช้วิธีชุรอ (ปรึกษาหารือ) แบบท่านนบี เช่น ถาม ความคิดเห็นจากคนที่อยู่ทางขวามือไปทางซ้ายมือ	.612
ค่าไอเคน		1.449
ร้อยละของความแปรปรวน		1.249
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		62.407

จากตารางที่ 16 พบว่าองค์ประกอบที่ 7 ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura) มี 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .612 - .667 โดยมีตัวแปรผู้บริหารขอชุรอ (ปรึกษาหารือ) ถึงแม้ในเรื่องที่เล็กน้อย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด (.667) รองลงมาคือตัวแปรผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการทำชุรอ (ปรึกษาหารือ) เพื่อแสวงหาความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น (.630) ส่วนตัวแปรผู้บริหารใช้วิธีชุรอ (ปรึกษาหารือ) แบบท่านนบี เช่น ถามความคิดเห็นจากคนที่อยู่ทางขวามือไปทางซ้ายมือ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด (.612) โดยมีค่าไอเคนเท่ากับ 1.449 ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.249 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 62.407

4.1.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 17 ผลการยกร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
1. ด้านความรู้และทักษะการบริหาร (Fathanah)	1.1 ผู้บริหารสมควรพบปะพูดคุยระหว่างผู้บริหารด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เทคนิควิธีการบริหารงานใหม่ๆ ที่กระตุ้นสติปัญญา และมีประสิทธิภาพประสิทธิผล 1.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางการพัฒนา ความท้าทายที่จะเกิดกับองค์กรในอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการปัญหาและความเสี่ยง 1.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลาม 1.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสร้างผลงานวิชาการนำเสนอผ่านทางการประชุมวิชาการหรือสื่อสาธารณะต่างๆ
2. ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้อง และบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ (Aqidah Salamah & Ikhlas)	2.1 สนับสนุนให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยความเคยชินต่อการตามแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัดเกี่ยวกับนำหลักศรัทธามาปรับใช้เป็นแนวทางการทำงาน การดำเนินชีวิต การมีเจตคติ ทรรศนะคติ หลักการ จุดมุ่งหมายของการทำงาน และการดำเนินชีวิตให้บรรลุเป้าหมายเชิงฟิกรียะฮ์ (อุดมการณ์) 2.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยึดมั่น ปฏิบัติตามหลักศรัทธาที่ถูกต้องตามแนวทางอะฮ์ลิสสุนนะฮ์วัลยามาอะฮ์ 2.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารพูดคุยให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักอากีดะฮ์ (ศรัทธา) ที่ถูกต้องแก่ผู้ร่วมงาน 2.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อหลักสูตรที่เกี่ยวกับบริหารการศึกษาอิสลามหรือเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนศาสนาอิสลาม
3. ด้านความซัจจริงและเป็นที่ยึดไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)	3.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษเกี่ยวกับประโยชน์ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความซัจจริงและการเป็นที่ยึดไว้วางใจ (Siddiq & Amanah).

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
	3.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาศาสนาแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการพูดจริง ทำจริง การตัดสินใจที่ยึดถือตามหลักการอิสลาม 3.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารฟังการบรรยายศาสนาเกี่ยวกับประโยชน์ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความสัตย์จริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารละหมาดะฮัจญ์ และขอพรต่ออัลลอฮ์ให้เปลี่ยนแปลงคุณลักษณะที่มีความสัตย์จริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักการอิสลามเกี่ยวกับการมีจุดยืนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ความสัตย์จริง และมีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) ในการบริหารงาน และชีวิตประจำวัน 3.6 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยความเคยชินในการตามแบบอย่างของท่านนบีเกี่ยวกับความเรียบง่ายหรือสมถะ ไม่สร้างภาพ ความมั่นใจในตัวเอง มีมุมมองแง่คิดที่ทันสมัย และยุทธวิธีการทำงานที่ซื่อสัตย์
4. ด้านมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah)	4.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการพัฒนาจิตโดยการสำนึกผิดขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) เกี่ยวกับการไม่เมินหน้าเมื่อเดินผ่านผู้คน การควบคุมอารมณ์ ตั้งใจฟังผู้ร่วมงาน สุภาพเหมาะสมในการใช้สายตา มีพฤติกรรมให้เกิดติดต่อผู้ร่วมงาน เสมอต้นเสมอปลาย มีมารยาท นุ่มนวลมั่นคง เป็นกันเองและถ่อมตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฟังความคิดเห็น การวางบุคลิกที่น่าเชื่อถือและน่ารัก และสุขุม 4.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการละหมาดะฮัจญ์พร้อมขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ให้พระองค์ทรงปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลาม 4.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดกิจกรรมพบปะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน และเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
	4.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารละหมาดร่วมกัน (Jama ah) อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความตระหนักของการทำงานเป็นทีม และความเท่าเทียมกันอันจะนำไปสู่การให้เกียรติต่อกันและกัน การถ่อมตน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตามแบบอย่างท่านนบีเป็นประจำจนเป็นนิสัยเกี่ยวกับความสุภาพอ่อนโยน 4.6 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการถือศีลอดสุนัตเพื่อให้เกิดความสำรวมทางกาย วาจา ใจ เกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีการควบคุมอารมณ์
5. ด้านการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh)	5.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยกระดับความศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ (Taqwa) โดยวิธีศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษที่เกี่ยวกับบทลงโทษของผู้ไม่ทำการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) ตั้งปณิธานที่แน่วแน่ที่จะสื่อสารพูดคุยยกระดับคุณธรรมผู้ร่วมงานให้เกิดความเลื่อมใสต่อหลักการอิสลามศึกษาและสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายการทำงานที่มีเจตนารมณ์เพื่อภักดีต่ออัลลอฮ์ 5.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสื่อสารสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาส่วนตัว และการทำงาน 5.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการศึกษาอิสลามแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความห่วง รัก เมตตาต่อผู้ที่ไม่ปฏิบัติภักดีต่อพระองค์ อัลลอฮ์ ศึกษาวิธีการชักชวนผู้ร่วมงานแบบมีวิทย์ปัญญา (Hikmah) ศึกษาวิธีการ และแนวทางการทำงานที่ยึดถือคำสอน และยึดถือบทบัญญัติอิสลาม 5.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการพัฒนาจิตโดยการสำนึกผิดขอภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะตนเอง 5.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการละหมาดตะฮัจญุดพร้อมขอพรต่อพระองค์ อัลลอฮ์ให้ทรงประทานกำลังใจให้เข้มแข็งปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) 5.6 ส่งเสริมให้ผู้บริหารประพฤติตนเป็นอุสวาตุลฮะसानะฮ์ (แบบอย่างที่ดี) ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทั่วไปอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการเผยแผ่คำสอนอิสลามให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตาม

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
6. ด้านกายภาพและสุขภาพ (Jasadiyah & Jismiyah)	6.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาซึมซับสู่การปฏิบัติต่อแบบอย่างท่านนบีเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคที่ดี การห่างไกลสิ่งเสพติดอันตราย สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรงโดยการออกกำลังกาย และสร้างการตระหนักเพื่อปฏิบัติตัวให้ห่างไกลโรคร้ายต่างๆ เพื่อสู่ประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด 6.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยแบบสม่ำเสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแบบอย่างท่านนบีด้านการดูแลสุขภาพกายภายนอกและสุขภาพให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ 6.3 ส่งเสริมให้โรงเรียนมีนโยบายให้สวัสดิการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับตรวจสอบสุขภาพประจำปีแบบละเอียดที่มีคุณภาพสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา
7. ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura)	7.1 ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura) เกี่ยวกับความสำคัญหลักการ กระบวนการ และวิธีการประชุมปรึกษาหารือตามหลักการอิสลาม 7.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยึดถือแบบอย่างท่านนบีเกี่ยวกับหลักการ กระบวนการ และวิธีการประชุมปรึกษาหารือ (Syura) ตามหลักการอิสลาม 7.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลาม

1) ผลการตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 18 ผลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
1. ด้านความรู้และทักษะการบริหาร (Fathanah)				
1.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารพบปะพูดคุยระหว่างผู้บริหารด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด เทคนิควิธีการบริหารงานใหม่ๆ ที่กระตุ้นสติปัญญา และมีประสิทธิภาพประสิทธิผล	5	0	0	
1.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการพัฒนาความท้าทายที่จะเกิดกับองค์กรในอนาคตเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการปัญหาและความเสี่ยง	1	4	0	
1.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลาม	4	1	0	
1.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารเขียนผลงานวิชาการนำเสนอผ่านทางการประชุมวิชาการหรือสื่อสาธารณะต่างๆ	5	0	0	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
2. ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้อง และ บริสุทธิ์ใจ (Aqidah Salamah & Ikhlas) 2.1 สนับสนุนให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็น <u>นิสัยความเคยชิน</u> ต่อการตามแบบอย่าง ท่านนบีมุฮัมมัดเกี่ยวกับนำหลัก ศรัทธามาปรับใช้เป็นแนวทางการ ทำงาน การดำเนินชีวิต การมีเจตคติ ทรรศนะคติ หลักการ จุดมุ่งหมายของ การทำงาน และการดำเนินชีวิตให้บรรลุ เป้าหมายเชิง <i>ฟิกรียะฮ์</i> (อุดมการณ์)	1	4	0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัด กิจกรรมวิชาการและ คุณธรรมทางศาสนาแบบ กลุ่ม (Halaqoh) เช่น ละหมาดตะหัจญุด อ่านอัล- กุรอานหรือการอรรถาธิบาย อัล-กุรอาน
2.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยึดมั่น ปฏิบัติ ตามหลักศรัทธาที่ถูกต้องตามแนวทาง อะฮ์ลิสunnนะฮ์วัลยามาอะฮ์	5	0	0	
2.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารพูดคุยให้ข้อมูล เกี่ยวกับหลักอากี้ดะฮ์ (ศรัทธา) ที่ ถูกต้องแก่ผู้ร่วมงาน	5	0	0	
2.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อใน ระดับสูงขึ้นเกี่ยวกับบริหารการศึกษา อิสลาม	0	0	5	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
3. ด้านความซื่อจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)				
3.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษา อัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษเกี่ยวกับประโยชน์ ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความซื่อจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)	5	0	0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการประชุมกับผู้ร่วมงานเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นที่สะท้อนจากการปฏิบัติงานบริหารของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำหน้าที่การบริหารของคนให้ดีขึ้น
3.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาศาสนาแบบกลุ่ม (Halagah) เกี่ยวกับการพูดจริง ทำจริง การตัดสินใจที่ยึดถือตามหลักการอิสลาม	5	0	0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดกิจกรรมวิชาการและคุณธรรมทางศาสนาแบบกลุ่ม (Halagah) เช่น ละหมาดตะฮัจญุด อ่านอัล-กุรอานหรือการอรรถาธิบายอัล-กุรอาน
3.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารฟังการบรรยายศาสนาเกี่ยวกับประโยชน์ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความซื่อจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)	4	1	0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของตนเองด้านความซื่อจริงและความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ
3.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติละหมาดตะฮัจญุด และขอพรต่ออัลลอฮ์ ให้อะเลี่ยนแปลงเป็นคุณลักษณะที่มีความซื่อจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)	5	0	0	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
3.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักการอิสลามเกี่ยวกับการมีจุดยืนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ความสัจจริง และมีความรับผิดชอบและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) ในการบริหารงานและชีวิตประจำวัน	5	0	0	
3.6 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยความเคยชินในการตามแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัดเกี่ยวกับความเรียบง่ายหรือสมถะ ไม่สร้างภาพ ความมั่นใจในตัวเอง มีมุมมองแง่คิดที่ทันสมัย และยุทธวิธีการทำงานที่ซื่อสัตย์สุจริต	4	1	0	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
4. ด้านมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) 4.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการพัฒนาจิต โดยการสำนึกผิดขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) เกี่ยวกับการไม่เมินหน้าเมื่อเดินผ่านผู้คน การควบคุมอารมณ์ ตั้งใจฟังผู้ร่วมงาน สุภาพอ่อนโยน เหมาะสมในการใช้สายตา มีพฤติกรรมให้เกียรติต่อผู้ร่วมงาน เสมอต้นเสมอปลาย มีมารยาท นุ่มนวลมั่นคง เป็นกันเองและถ่อมตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฟังความคิดเห็น การวางบุคลิกที่น่ายกย่องนับถือและความสุชุม	5	0	0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดการกิจกรรมพบปะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงานและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม - ส่งเสริมให้ผู้บริหารละหมาดร่วมกัน (Jama ah) อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความตระหนักของการทำงานเป็นทีม และความเท่าเทียมกัน อันจะนำไปสู่การให้เกียรติต่อกันและกัน การถ่อมตน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติละหมาดตะฮัจญ์พร้อมขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ ๕๐ ให้พระองค์ทรงปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลาม	5	0	0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการถือศีลอดสุนัตเพื่อให้เกิดความสำรวมทางกาย วาจาใจ และเกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
4.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตามแบบอย่างท่านนบีเป็นประจักษ์เป็นนิสัยเกี่ยวกับความสุภาพอ่อนโยน	0	0	5	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
5. ด้านการเผยแผ่ และสื่อสารอิสลาม (Tabligh) 5.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยกระดับความศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ (Taqlid) โดยวิธีศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษที่เกี่ยวข้องกับบทลงโทษของผู้ไม่ทำการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) ตั้งปณิธานที่แน่วแน่ที่จะสื่อสารพูดคุยยกระดับคุณธรรมผู้ร่วมงานให้เกิดความเลื่อมใสต่อหลักการอิสลาม ศึกษาและสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายการทำงานที่มีเจตนารมณ์เพื่อภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ 5.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสื่อสารสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาส่วนตัว และการทำงาน 5.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการศึกษาอิสลามแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกรักเมตตาต่อผู้ที่ไม่ปฏิบัติภักดีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ศึกษาวิธีการชักชวนผู้ร่วมงานแบบมีวิทย์ปัญญา (Hikmah) ศึกษาวิธีการ และแนวทางการทำงานที่ซื่อสัตย์	5 5 5	0 0 0	0 0 0	- ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการประชุมกับผู้ร่วมงานเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นที่สะท้อนจากการปฏิบัติงานบริหารของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข การทำหน้าที่ การบริหารของตนให้ดีขึ้น - ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดกิจกรรมวิชาการและคุณธรรมทางศาสนาแบบกลุ่ม (Halaqah) เช่น ละหมาดตะหัจญุด อ่านอัล-กุรอาน หรือ การอรรถาธิบายอัล-กุรอาน - ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของตนเองด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
5.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการพัฒนาจิต โดยการสำนึกผิดขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะตนเอง พร้อมขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ให้พระองค์ทรงประทานกำลังใจให้เข้มแข็งเพื่อเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh)	5	0	0	
5.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารประพฤติตนเป็น <i>อุสวาตุลhasana</i> (แบบอย่างที่ดี) ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลาม ทั่วไปอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตาม	4	1	0	
6. ด้านกายภาพ และสุขภาพ (Jasadiyah & Jismiyyh)				
6.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติเกี่ยวกับแบบอย่างท่านนบีเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับอุปโภคบริโภคที่ดี และการห่างไกลสิ่งเสพติด	5	0	0	
6.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยแบบสม่ำเสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัด ด้านการดูแลบุคลิกภาพภายนอกและสุขภาพให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ	5	0	0	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาเป็นรายด้าน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม
		ปรับปรุง	ตัดทิ้ง	
6.3 ส่งเสริมให้โรงเรียนมีนโยบายให้สวัสดิการเกี่ยวกับตรวจสอบภาพประจำปีแบบละเอียดที่มีคุณภาพสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา	5	0	0	-
7. ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura)				
7.1 ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักการประชุมปรึกษาหารือ (Syura) แบบอิสลามเกี่ยวกับความสำคัญหลักการ กระบวนการ และวิธีการประชุมปรึกษาหารือ (Syura) แบบอิสลาม	5	0	0	-ผู้บริหารสมควรรับฟังและให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงานมากกว่าการพิจารณาที่คุณลักษณะของผู้ร่วมงานที่ให้ข้อคิดเห็น
7.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยึดถือแบบอย่างท่านนบีเกี่ยวกับหลักการ กระบวนการ และวิธีการประชุมปรึกษาหารือ (Syura) ตามหลักการอิสลาม	5	0	0	
7.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลาม	5	0	0	
7.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารรับฟังให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงานมากกว่าการมองที่คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ร่วมงานที่ให้ข้อคิดเห็น	5	0	0	

2) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาอิสลามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 19 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านการปรับปรุงหลังจากการตรวจสอบการยกร่างจากผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
1. ด้านความรู้และทักษะการบริหาร (Fathanah)	1.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารพบปะพูดคุยระหว่างผู้บริหารด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด เทคนิควิธีการบริหารงานใหม่ๆ ที่กระตุ้นสติปัญญาและมีประสิทธิภาพประสิทธิผล 1.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางการพัฒนา ความท้าทายที่จะเกิดกับองค์กรในอนาคตเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการปัญหาและความเสี่ยง 1.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลาม 1.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสร้างผลงานวิชาการนำเสนอผ่านทางการประชุมวิชาการหรือสื่อสาธารณะต่างๆ
2. ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้องและบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ (Aqidah Salamah)	2.1 สนับสนุนให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยความเคยชินต่อการตามแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัดเกี่ยวกับนำหลักศรัทธามาปรับใช้เป็นแนวทางการทำงาน การดำเนินชีวิต การมีเจตคติ ทัศนระคติ หลักการจุดมุ่งหมายของการทำงาน และการดำเนินชีวิตให้บรรลุเป้าหมายเชิงฟิกรียะฮ์ (อุดมการณ์) 2.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยึดมั่น ปฏิบัติตามหลักศรัทธาที่ถูกต้องตามแนวทางอะฮ์ลิสสุนนะฮ์วัลยามาอะฮ์ 2.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารพูดคุยให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักอากิดะฮ์ (ศรัทธา) ที่ถูกต้องแก่ผู้ร่วมงาน 2.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อหลักสูตรที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลามหรือเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนศาสนาอิสลาม 2.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดกิจกรรมวิชาการและคุณธรรมทางศาสนาแบบกลุ่ม (Halaqoh) เช่น ละหมาดตะหัจญุด หรือการอรรถาธิบายอัล-กูรอาน

ตารางที่ 19 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
3. ด้านความซัจจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah)	3.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษเกี่ยวกับประโยชน์ ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความซัจจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาศาสนาแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการพูดจริงทำจริง การตัดสินใจที่ซัดอ์ตามหลักการอิสลาม 3.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารฟังการบรรยายศาสนาเกี่ยวกับประโยชน์ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความซัจจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารละหมาดตะฮัจญุด และขอพรต่ออัลลอฮ์ให้เปลี่ยนแปลงคุณลักษณะที่มีความซัจจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักการอิสลามเกี่ยวกับการมีจุดยืนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ความซัจจริง และมีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) ในการบริหารงาน และชีวิตประจำวัน 3.6 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยความเคยชินในการตามแบบอย่างของท่านนบีเกี่ยวกับความเรียบง่ายหรือสมถะ ไม่สร้างภาพ ความมั่นใจในตัวเอง มีมุมมองแง่คิดที่ทันสมัย และยุทธวิธีการทำงานที่ซื่อสัตย์ สุจริต 3.7 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการประชุมกับผู้ร่วมงานเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นที่สะท้อนจากการปฏิบัติงานบริหารของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานที่การบริหารของตนเองให้ดียิ่งขึ้น 3.8 ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของตนเองด้านความรับผิดชอบ และความซัจจริงอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 19 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
4. ด้านมารยาททางสังคม (Akhlaqul Karimah)	4.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการพัฒนาจิตโดยการสำนึกผิดและขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlaqul Karimah) เกี่ยวกับการไม่เมินหน้าเมื่อเดินผ่านผู้คน การควบคุมอารมณ์ ตั้งใจฟังผู้ร่วมงาน สุภาพเหมาะสมในการใช้สายตามีพฤติกรรมให้เกียรติต่อผู้ร่วมงาน เสมอต้นเสมอปลาย มีมารยาท นุ่มนวลมั่นคง เป็นกันเองและถ่อมตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฟังความคิดเห็น การวางบุคลิกที่น่ายกย่องนับถือ และมีความสุข 4.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการละหมาดตะฮัจญุดพร้อมขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ให้พระองค์ทรงปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlaqul Karimah) ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลาม 4.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดกิจกรรมพบปะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงานและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 4.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารละหมาดร่วมกัน (Jama ah) อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความตระหนักของการทำงานเป็นทีม และความเท่าเทียมกันอันจะนำไปสู่การให้เกียรติต่อกันและกัน การถ่อมตน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการถือศีลอดสุนัตเพื่อให้เกิดความสำรวมทางกาย วาจา ใจ เกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีการควบคุมอารมณ์
5. ด้านการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh)	5.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยกระดับความศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ (Taqwa) โดยวิธีศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษที่เกี่ยวกับบทลงโทษของผู้ไม่ทำการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) ตั้งปณิธานที่แน่วแน่ที่จะสื่อสารพูดคุยยกระดับคุณธรรมผู้ร่วมงานให้เกิดความเลื่อมใสต่อหลักการอิสลามศึกษาและสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายการทำงานที่มีเจตนารมณ์เพื่อภักดีต่ออัลลอฮ์ 5.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสื่อสารสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาส่วนตัว และการทำงาน

ตารางที่ 19 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
	5.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการศึกษาอิสลามแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความห่วง รัก เมตตาต่อผู้ที่ไม่ปฏิบัติภักดีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ศึกษาวิธีการชักชวนผู้ร่วมงานแบบมีวิทย์ปัญญา (Hikmah) ศึกษาวิธีการ และแนวทางการทำงานที่ขัดถือคำสอน และขัดถือบทบัญญัติอิสลาม 5.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการพัฒนาจิตโดยการสำนึกผิดขอภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะตนเอง 5.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทำการละหมาดตะฮัจญุดพร้อมขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ให้ทรงประทานกำลังใจให้เข้มแข็งปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) 5.6 ผู้บริหารสมควรสร้างความเคยชินในการประพฤติตนเป็นอุสวาตุลฮะसानะฮ์ (แบบอย่างที่ดี) ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทั่วไปอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นแบบอย่างเผยแผ่คำสอนอิสลามให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตาม
6. ด้านกายภาพ และสุขภาพ (Jasadiyah & Sihhiyah)	6.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาซึมซับสู่การปฏิบัติต่อแบบอย่างท่านนบี เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคที่ดี การห่างไกลสิ่งเสพติดอันตราย สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ให้สมบูรณ์แข็งแรงโดยการออกกำลังกาย และสร้างการตระหนักเพื่อปฏิบัติตัวให้ห่างไกลโรคร้ายต่างๆ เพื่อสู่ประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด 6.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติให้เป็นนิสัยแบบสม่ำเสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแบบอย่างท่านนบีด้านการดูแลสุขภาพกายภายนอกและสุขภาพให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ 6.3 ส่งเสริมให้โรงเรียนมีนโยบายให้สวัสดิการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพประจำปีแบบละเอียดที่มีคุณภาพสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา
7. ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura)	7.1 ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักการประชุมปรึกษาหารือ (Syura) แบบอิสลามเกี่ยวกับความสำคัญหลักการ กระบวนการ และวิธีการประชุมปรึกษาหารือตามหลักการอิสลาม

ตารางที่ 19 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการพัฒนา
	7.2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารยึดถือแบบอย่างท่านนบีเกี่ยวกับหลักการกระบวนกร และวิธีการประชุมปรึกษาหารือ (Syura) ตามหลักการอิสลาม 7.3 ส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอิสลาม 7.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารรับฟังให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงานมากกว่าการมองที่คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ร่วมงานที่ให้ข้อคิดเห็น

3) ผลการยืนยันแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญมีรายละเอียดประกอบด้วยดังนี้

3.1) การยืนยันแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่มีตำแหน่งบริหาร 16 คน โดยมีประเด็นสนทนาเกี่ยวกับการยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงเป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2) ผลการสนทนากลุ่ม มีความเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเหมาะสมสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนารวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3) การปรับปรุงและนำเสนอรายงานผลการวิจัย

หลังจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาปรับปรุงโดยจัดกลุ่มหมวดหมู่แนวทางด้วยการพิจารณาเนื้อหาที่สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มโดยใช้ตารางการสังเคราะห์ และปรับแต่งการใช้ภาษาให้สละสลวยยิ่งขึ้น ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนา

คุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ตามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รายละเอียดดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 20 แสดงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามตามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ
ผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
1. ด้านความรู้ และทักษะการบริหาร (Fathanah) 1.1 ผู้บริหารสมควรพบปะพูดคุยระหว่างผู้บริหารด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เทคนิควิธีการบริหารงานใหม่ๆ ที่กระตุ้นสติปัญญา และมีประสิทธิภาพประสิทธิผล 1.2 ผู้บริหารสมควรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางการพัฒนา ความท้าทายที่จะเกิดกับองค์กรในอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการปัญหาและความเสี่ยง 1.3 ผู้บริหารสมควรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา 1.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสร้างผลงานวิชาการนำเสนอผ่านทางการประชุมวิชาการหรือสื่อสารสาธารณะต่างๆ	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้	- ผู้บริหารควรศึกษาเรียนรู้ฝึกฝนด้วยตนเองในแขนงความรู้ และทักษะที่หลากหลาย ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ ค้นคว้า ทักษะการสื่อสาร การคิดอย่างเป็นระบบ การคิดริเริ่ม ทักษะการตัดสินใจ ทักษะด้านไอที ทักษะภาษาต่างประเทศ และทักษะการบริหาร
2. ด้านหลักศรัทธาที่ถูกต้องและบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ (Aqidah Salamah & Ikhlas) 2.1 ผู้บริหารสมควรปฏิบัติให้เป็นนิสัยความเคยชินต่อการนำหลักศรัทธามาปรับใช้เป็นแนวทางการทำงาน การดำเนินชีวิต การมีเจตคติ ทัศนคติ หลักการ จุดมุ่งหมายของการทำงาน และดำเนินชีวิตให้บรรลุเป้าหมาย เชิงพิกริยะฮ์ (อุดมการณ์)		

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2.2 ผู้บริหารต้องกำหนดเป็นนโยบายขององค์กรเพื่อประกาศใช้อย่างเคร่งครัดโดยการพูดคุยให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักอากิดะฮ์ (ศรัทธา) ตามแนวทางอะฮ์ลิสunnะฮ์วัลยามาอะฮ์เพื่อให้ผู้บริหารและทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการยึดมั่นศรัทธาที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตโดยให้ผู้บริหารประกาศให้เป็นวาระของโรงเรียนเกี่ยวกับหลักการ และการปฏิบัติจริงที่เป็นรูปธรรมจนเป็นวัฒนธรรมขององค์กร 2.3 ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมวิชาการและคุณธรรมทางศาสนาแบบกลุ่ม (Halaqoh) พร้อมละหมาดตะหัจญุด อ่านอัล-กุรอานหรือการอรรถาธิบายอัล-กุรอานร่วมกัน	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้	
3. ด้านความซัจจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.1 ผู้บริหารต้องศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษเกี่ยวกับประโยชน์ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษาความซัจจริงจากอัลลอฮ์ และการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.2 ผู้บริหารสมควรทำการศึกษาศาสนาแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการพูดจริงทำจริง และการเป็นที่ไว้วางใจ การยึดถือปฏิบัติตามหลักคำสอนอิสลามที่มาจากอัล-กุรอาน และแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัดอย่างเคร่งครัด		

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3.3 ผู้บริหารต้องสร้างความเคยชินต่อการปฏิบัติ ตามหลักการอิสลามอย่างเคร่งครัด การมีจุดยืนต่อ ปัญหาที่เกิดขึ้น ความเรียบง่ายหรือสมถะ ไม่สร้าง ภาพ ความมั่นใจในตัวเอง ซื่อสัตย์สุจริต ยึดถือ ปฏิบัติความซัจจริงจากอัลลอฮ์ และมีความ รับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) ใน การบริหารงาน และชีวิตประจำวัน 3.4 ผู้บริหารต้องฟังการบรรยายศาสนาเกี่ยวกับ ประโยชน์ผลบุญและบทลงโทษของผู้ไม่รักษา ความซัจจริง และการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) 3.5 ผู้บริหารต้องทำการละหมาดตะฮัจญ์ และขอ พรต่ออัลลอฮ์ให้ทรงเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะให้มี ความซัจจริงและการเป็นที่ไว้วางใจ (Siddiq & Amanah) มีจุดยืนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น 3.6 ผู้บริหารควรทำการตรวจสอบประเมินตนเอง ผ่านการประชุมกับผู้ร่วมงานเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นที่ สะท้อนจากการปฏิบัติงานต่อการบริหารงานของ ตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานที่การ บริหารของตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้น	มีความเหมาะสม และเป็นไปได้	- ผู้บริหารสมควรคบค้าสมาคม กับผู้ที่มีความซัจจริงเป็นที่ ไว้วางใจได้ และอยู่ใน สิ่งแวดล้อมของผู้คนที่ยึดถือ ความซัจจริงเป็นที่ไว้วางใจได้ เพื่อเป็นแบบอย่างที่สามารถ หล่อหลอมตนเองให้เป็นผู้ที่มี ความซัจจริงเป็นที่ไว้วางใจได้
4. ด้านมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) 4.1 ผู้บริหารควรทำการพัฒนาจิตโดยการสำนึกผิด ขอบอกโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่ว แน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะ ผู้นำเกี่ยวกับ มารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) เกี่ยวกับการไม่เมินหน้าเมื่อเดินผ่านผู้คน การควบคุมอารมณ์ ตั้งใจฟังผู้ร่วมงาน สุภาพ เหมาะสมในการใช้สายตา มีพฤติกรรมให้เกียรติต่อ		

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ผู้ร่วมงาน เสมอต้นเสมอปลาย มีมารยาท นุ่มนวล มั่นคง เป็นกันเองและถ่อมตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฟังความคิดเห็น การวางบุคลิกที่น่ายกย่องนับถือ และมีความสุข และสุขภาพอ่อนโยน 4.2 ผู้บริหารสมควรทำการละหมาดตะฮัจญ์พร้อม ขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ให้พระองค์ทรงปรับปรุง คุณลักษณะ ผู้นำเกี่ยวกับมารยาททางสังคม (Akhlakul Karimah) ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ ผู้นำตามหลักการอิสลาม 4.3 ผู้บริหารสมควรจัดกิจกรรมพบปะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงานและ เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 4.4 ผู้บริหารสมควรละหมาดร่วมกัน (Jama'ah) กับผู้ร่วมงานให้เป็นประจำสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม และความเท่าเทียมกันอันจะนำไปสู่การให้เกียรติต่อกันและกันการ ถ่อมตน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4.5 ผู้บริหารสมควรทำการถือศีลอดแบบภาคสมัครใจ (Sunat) เพื่อให้เกิดความสำรวมทางกาย วาจา ใจ เกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีการควบคุม อารมณ์ได้	มีความเหมาะสม และเป็นไปได้	- ผู้บริหารสมควรมีกิจกรรม พบปะสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และผู้คนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมทางความเชื่อ ศาสนา และภาษา เพื่อฝึกมารยาทร่วมสมัยในการอยู่ร่วมกันในสังคมแบบพหุวัฒนธรรมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
5. ด้านการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) 5.1 ผู้บริหารควรยกระดับความศรัทธายำเกรงต่ออัลลอฮ์ (Taqwa) โดยวิธีศึกษาอัล-กุรอาน และอัล-ฮาดิษที่เกี่ยวกับบทลงโทษของผู้ไม่ทำการ		

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) และตั้งปณิธานที่แน่วแน่ที่จะสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) 5.2 ผู้บริหารต้องพูดคุยสื่อสารสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหาส่วนตัว และการทำงาน 5.3 ผู้บริหารต้องทำการศึกษาอิสลามแบบกลุ่ม (Halaqah) เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความเป็นห่วง รัก เมตตาต่อผู้ที่ไม่ปฏิบัติภักดีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ศึกษาวิธีการชักชวนผู้ร่วมงานแบบมีวิทย์ปัญญา (Hikmah) ศึกษาวิธีการ และแนวทางการทำงานที่ยึดถือคำสอน และยึดถือบทบัญญัติอิสลาม 5.4 ผู้บริหารต้องทำการพัฒนาจิตใจโดยการสำนึกผิดขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ (Istighfar) และตั้งใจแน่วแน่ในการกลับเนื้อกลับตัวปรับปรุงคุณลักษณะตนเองเกี่ยวกับการเผยแผ่คำสอนอิสลาม 5.5 ผู้บริหารต้องทำการละหมาดตะฮัจญุดพร้อมขอพรต่อพระองค์อัลลอฮ์ให้ทรงประทานกำลังใจให้เข้มแข็งปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำเกี่ยวกับการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม (Tabligh) ต่อผู้อื่น 5.6 ผู้บริหารสมควรสร้างความเคยชินในการประพฤติตนเป็นอุสวาตุลฮะसानะฮ์ (แบบอย่างที่ดี) ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทั่วไปอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นแบบอย่างเผยแผ่คำสอนอิสลามให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตาม	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้	- ผู้บริหารควรพบปะสังสรรค์พูดคุยกับผู้คนในสังคมเพื่อฝึกฝนทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
6. ด้านกายภาพและสุขภาพ (Jasadiyah & Sihiyah) 6.1 ผู้บริหารสมควรศึกษาซึมซับ และปฏิบัติต่อแบบอย่างท่านนบีเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคที่ดี การห่างไกลสิ่งเสพติดอันตราย สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรงโดยการออกกำลังกาย และสร้างการตระหนักเพื่อปฏิบัติตัวให้ห่างไกลโรคร้ายต่างๆ เพื่อสู่ประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด 6.2 ผู้บริหารสมควรปฏิบัติให้เป็นนิสัยแบบสม่ำเสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแบบอย่างท่านนบีด้านการดูแลสุขภาพภายนอกให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ 6.3 ส่งเสริมให้โรงเรียนให้สวัสดิการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับตรวจสุขภาพประจำปีแบบละเอียดที่มีคุณภาพสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา การดูแลสุขภาพให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอในทุกๆ ปี	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้	

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
7. ด้านการประชุมปรึกษาหารือแบบอิสลาม (Syura) 7.1 ผู้บริหารสมควรศึกษา และซึมซับเกี่ยวกับ ความสำคัญ หลักการ กระบวนการ และวิธีการ ประชุมปรึกษาหารือ (Syura) แบบอิสลาม 7.2 ผู้บริหารสมควรปฏิบัติให้เป็นประจำเกี่ยวกับ หลักการ กระบวนการ และวิธีการ ประชุม ปรึกษาหารือ (Al-Syura) ตามแบบอย่างท่านนบี มุฮัมหมัด 7.3 ผู้บริหารสมควรรับฟังให้ความสำคัญต่อเนื้อหา ข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงานมากกว่าการมองที่ คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ร่วมงานที่ให้ข้อคิดเห็น	มีความ เหมาะสม และเป็น ไปได้ ตัดออก 1 ข้อ ได้แก่ ส่งเสริมให้ ผู้บริหาร ศึกษาต่อใน ระดับที่ สูงขึ้น เกี่ยวกับการ บริหาร การศึกษา อิสลาม	